

лът на надмогващото живо и ореолът на онова, което ще възкръсне. Күцият Славейков е „блаженият“ Славейков. Предикативът „блажени“ при тежава християнски и езически конотации – „блажен“ е най-ниската степен при канонизация на светци, а древните така са назовавали мъртвите, които не са в мрачното царство. Характерен похват в библейската стилистика е анафоричното облажаване (Матей 5:3-11). Блаженият е носещият ореол, свещения кръг, аурата, нимбата.

В гръцката митология на острова на блажените царува богът на слънцето и изкуствата Аполон. В Данте „Божествена комедия“ островът е първият кръг на Раја. Свещеността на острова, както и при ореола, идва от неговата форма, която в идеалната конфигурация винаги е кръгът, а тази геометрична фигура е символ на съвършенството, изразява божественото, единосъщното, тя е без начало и край, без глава и опашка, афална и ацефална. Островът е земя, обхваната отвсякъде с вода. Той е инверсия на езерото – знаков топос в творчеството на индивидуалиста („Спи езерото“), което е вода, обградена от суши. Затова островът е и „обетованата земя“, избавление.

Пенчо Славейков не изчерпва себе си във фигурата на твореца, той я превъзмогва и също става идеолог (манифестът „Българската поезия. Преди и сега“) и критик на самия себе си. Ани Бурова: „Непознаваемостта на Славейков предизвиква парадоксалния копнеж по още един Славейков, който да разчете първия. [...] Втори Пенчо Славейков, естествено, няма.... но има Олаф ван Гелдерн и Иво Доля“. Мистификацията представя идеалния читател и идеалния тълкувател, събира в пределите на изкуството фигурите на твореца, преводача, критика, биографа. Иво Доля и Олаф ван Гелдерн разподобяват фигурата на Пенчо Славейков, или по-скоро спомагат за нейното извайване. Творецът е, който практикува събенадмогване, направа на себе си със средствата на творчеството. Пенчо Славейков се превръща в произведение на изкуството благодарение на Иво Доля. Идентичността не е раздробена, а подчинена на функционалното. Преди българската литература да бъде събрана в антологията на Гео Милев, Пенчо Славейков прави антология мистификация, в която всичко е измислено – автобиографиите, портретите, текстовете. „Островът на блажените“ е съвършено утопично място, пространството на творбата, в което художественото се разгръща до безкрай. Славейков моделира своята идентичност и опциите на модерното изкуство през призмата на функционални поети, те са блажени, защото не съществуват, а са реални вътре в утопичните граници на литературата. Фигурата на твореца е фигура на преводач, медиатор, майстор извайтел. Тя трябва да пренася и превежда кодове, да прекрачва граници, да отскача отвъд доброто